

Hoeveelheid

1. fouten in berekening Tolteam

Zie bijlage A: totaal teveel berekend **13.545 kg**.

Onduidelijk:

blz F00869, regel Lc2-14, Lc2-16 en Lc2-18
Betreft vuurpijlen die op een veel te hoog gewicht zijn gesteld.
Gewicht is ongeveer 14 kg, dus teveel **1120 kg**

Blz F00746: Er is gesteld dat op de voorraad per 30/5/2000 nog in mindering komt het vuurwerk dat in de laatste 2 weken voor de ramp bij shows is verschoten.
Het Tolteam komt op een totaal van 9354 kg.
Echter, het Tolteam stelt daarbij dat het werkelijke gebruik kan afwijken van dit getal, omdat er nu eenmaal met een gemiddeld gewicht gerekend moest worden !

Blz. F00748: *afwijkingen in gewichten hebben er toe geleid dat uitgegaan is van het meest voorkomende gewicht: ergo niet het werkelijke gewicht*

Blz. F00748: *als gevolg van het ontbreken van gegevens werd in sommige gevallen het gewicht van vergelijkbare artikelen als grondslag genomen.*

2. foutmarge bij berekening van aantallen

De Boer op persconferentie: **5% tot 10%**, in publicatie OM **10%**
foutmarge Tolteam (F00751):

*Gelet op de geconstateerde onverklaarde verschillen tussen begin- en eindvoorraden in de opgestelde voorraadlijsten, moet **tenminste** rekening worden gehouden met een mogelijke foutmarge van **5%** ten opzichte van de iedere maand gerapporteerde voorraad.*

Let wel: het gaat hier uitdrukkelijk om een foutmarge van tenminste 5% in de vastgestelde aantallen, niet in de gewichten, die staan niet op de voorraadlijst.
De fouten onder 1. geconstateerd vallen derhalve niet binnen de hier bedoelde foutmarge van tenminste 5%.

Met betrekking tot de gewichten is overigens veelvuldig gebruik gemaakt van gemiddelde gewichten van dozen en van volgens het Tolteam meest voorkomende gewichten, wat echter in het geheel niet inzichtelijk is gemaakt.

3. de controle door de Commissie Oosting

De Commissie Oosting heeft er een eigen berekening op losgelaten en omdat de uitkomst ongeveer overeenkomt met de berekening van het Tolteam lijken de beide berekeningen elkaar te ondersteunen. Over de berekening van de Commissie Oosting:

Getuige De Bruyn (NFI) ter zitting Rb:

Het feit dat het hierbij soms ging om sterk uiteenlopende verklaringen van medewerkers van SE Fireworks is voor ons aanleiding geweest om daar, waar onzekerheid bestond, nadere gegevens op te vragen bij de politie Twente. Dit alles heeft uiteindelijk geleid tot de opgave zoals weergegeven op blz. 13 en dat moet natuurlijk niet gezien worden als een definitieve opgave. Het is op basis van politionele gegevens, die niet gebaseerd zijn op wetenschappelijke gegevens of constatering. Het betreft dus geen harde gegevens.

en

De beschikbare gegevens over de inhoud van de diverse opslagruimtes waren niet toereikend voor een betrouwbare berekening van TNT equivalenten naar (bruto) hoeveelheden vuurwerk. De hoeveelheden vuurwerk zoals vermeld in tabel 2 zijn onvoldoende nauwkeurig om op grond daarvan een betrouwbare berekening te maken; zijn collega Karelse stelt exact hetzelfde.

en de Bruyn over Oosting:

Zo hebben wij van hen een opgave gekregen omtrent het onderzoek naar de opslag, de volgens hun meest waarschijnlijke inhoud van de opslagruimtes bij SE Fireworks. Hiervan hebben wij echter geen gebruik gemaakt, omdat die opgave zowel kwalitatief als kwantitatief afweek van de gegevens die wij van de politie kregen.

Dat de terughoudendheid mbt de betrouwbaarheid van de berekening niet ten onrechte is kan ook blijken uit hetgeen de getuige Jan Pater bij de RC heeft verklaard:

*Tijdens andere verhoren hebben ze mij weleens voorgehouden dat mijn verklaring over de inhoud van de opslagplaatsen niet **kon** kloppen. Volgens hen bleek uit administratieve gegevens dat er veel meer vuurwerk in opslag had gelegen dan dat ik had verklaard. Ik ben echter bij mijn verklaring gebleven.*

De getuige Pater is de enige die op dit punt door de verdediging is gehoord; hij is bij zijn verklaring gebleven, hoe dat met anderen zit is niet bekend.

Onderdeel van de berekening van Oosting is de vaststelling dat een kubieke meter vuurwerk 340 kg weegt. Dit blijkt uit een berekening van het gemiddelde gewicht van de kubieke meters vuurwerk die binnengekomen zijn na 1 januari 2000.

Op zich klopt dit gemiddelde gewicht van het vuurwerk dat na 1 januari 2000 is binnengekomen.

Oosting maakt hier echter een fout, wederom in het nadeel van de directeuren. Oosting doet het namelijk voorkomen alsof op 13 mei 2000 alleen vuurwerk aanwezig was dat na 1 januari 2000 was binnengekomen; alleen in dat geval zijn slechts de gemiddelde getallen van uitsluitend na 1 januari 2000 relevant.

Het gemiddeld gewicht per kuub na 1 januari 2000 bedraagt zoals gezegd 340 kg. het gemiddeld gewicht per kuub van de containers die onder leiding van Bakker en Pater zijn binnengekomen voor 1 januari 2000 bedraagt voor 1998 per kuub 267 kg en voor 1999 per kuub 289 kg (bijlage B)

Bakker schat dat van de voorraad aanwezig op 13 mei 2000 ongeveer 30% al aanwezig was op 1 januari 2000.

Doorrekening leert dat op grond van het bovenstaande de uitkomst van Oosting in ieder geval gecorrigeerd moet worden, terwijl de overige bezwaren (sterk uiteenlopende verklaringen) onverkort van kracht blijven.

Bijlage B: overzicht van de gewichten van alle containers 1998 t/m 2000

4. standpunt van de Staat

Over de totale hoeveelheid vuurwerk die op 13 mei 2000 bij SE Fireworks lag opgeslagen bestaat onzekerheid.

In de onderhavige procedure kan derhalve niet als vaststaand worden beschouwd dat op 13 mei 2000 in totaal 177.000 kg vuurwerk op het terrein aanwezig was. Evenmin staat vast in welke bewaarplaatsen dit vuurwerk opgeslagen heeft gelegen.

(De Staat, bijlage C, blz 18 ev onder 4.18)

5. verpakking

Het Openbaar Ministerie gaat er vanuit dat de in de vergunningen genoemde gewichten gewichten zijn inclusief de verpakking.

Nadat de verdediging erop heeft gewezen dat het toch meer in de rede ligt een kilo vuurwerk aan te merken als een kilo vuurwerk en niet als een x hoeveelheid vuurwerk en een x hoeveelheid verpakking die tezamen een kilo vormen, is de verbalisant Jos Lummen (MB-II, 0049) bereid en vooral deskundig genoeg bevonden om een uitleg te geven aan de zinsnede in de vergunningsaanvraag waarin is gesteld dat er van wordt uitgegaan dat het vuurwerk zich in de originele transportverpakking bevindt.

Deze zinsnede is hét argument dat wordt aangevoerd om te betogen dat bewijsbaar is (want daar gaat het hier om !) dat het gewicht van de verpakking moet worden meegewogen.

Dan is er de verklaring van Ten Bosch (ter zitting Rb):

Met brutogewicht bedoel ik het gewicht van het artikel in de originele transportverpakking. Een en ander is mij verteld door mijn chef Meijerink of door Bouma van Milan. Dat weet ik niet precies. Ik kan mij niet herinneren iets op papier te hebben gezien, waarop dit gebaseerd was.

Tegengeworpen kan ook worden dat in het memorandum veiligheidsafstanden opslag groot vuurwerk (G3359) vermeld is : “Alle aangegeven hoeveelheden betreffen het bruto gewicht”. Als het duidelijk is waarom moet dat dan daar expliciet worden duidelijk gemaakt. Bovendien, het memorandum maakt geen deel uit van de milieuvergunning en was volgens Ten Bosch niet eens in Enschede aanwezig
Aan Bakker kan niet de inhoud van dit memorandum worden tegengeworpen !

Een meer juridische en tevens meer redelijke uitleg van voornoemde zinsnede is dat hier is bepaald dat een voorwaarde voor de opslag van de toegestane hoeveelheid is dat het vuurwerk verpakt blijft in de originele transportverpakking.

Zo ook de Staat (bijlage C, blz 17 onder 4.13):

Het was SE Fireworks ingevolge de aan haar verleende vergunningen toegestaan vuurwerk op te slaan in de originele transportverpakking in etc.

en:

SE Fireworks was het op grond van de vigerende vergunning slechts toegestaan om vuurwerk (in de originele VN-transportverpakking) op te slaan, etc

(bijlage C, blz 35, onder 6.36

en:

TNO stelt een aantal beheersmaatregelen voor, waaronder de maatregel dat opslag dient te worden uitgevoerd in de transportverpakking en dat de transportverpakking tijdens de opslag dicht dient te zijn Zo is naar aanleiding van het advies van het Bureau Milan/AMV in de revisievergunning van SE Fireworks voorgeschreven dat het niet is toegestaan vuurwerk anders op te slaan dan in de originele transportverpakking.

Idem de gemeente Enschede (bijlage D, blz 13, onder 2.12).

Zo wordt – terecht – de betreffende bepaling gelezen en zo is hij ook bedoeld.

Er is meer dan voldoende steun te vinden voor de stelling dat uiteraard een kilo vuurwerk een kilo vuurwerk is.

De Officier van Justitie heeft aangevoerd dat de gemeente Enschede nimmer aan voormalig eigenaar Smallenbroek of aan verdachten Bakker en Pater te kennen heeft gegeven dat de vergunde opslag van vuurwerk exclusief de verpakking is.

Een redelijke uitleg van het gebruiken van dit argument door het OM is, dat wanneer de gemeente Enschede dit wel heeft bericht, het anders zou komen te liggen.

De gemeente Enschede heeft wel degelijk iets te kennen gegeven:

Aan Smallenbroek is schriftelijk bericht (G5837):

*In de bewaarplaats mag hoogstens 10.000 kg vuurwerk aanwezig zijn, gerekend naar het totale gewicht van het vuurwerk **wanneer dit gereed is om te worden afgestoken**. Het vuurwerk dient in de voorgeschreven verpakking soortgewijs te worden opgeslagen.*

Hier blijkt niet alleen dat de Gemeente Enschede heeft laten weten dat het om het gewicht van vuurwerk sec gaat, hier blijkt nog iets anders.

Namelijk dat de clause in de vergunningsaanvraag inhoudende dat er van wordt uitgegaan dat het vuurwerk zich in de originele transportverpakking bevindt inderdaad los gezien moet worden van het gewicht. Want die clause staat hier ook, alleen naast de mededeling dat het gewicht berekend dient te worden zonder verpakking

en (G5844):

Per garage mag hoogstens 3000 kg vuurwerk aanwezig zijn. Ten hoogste 500 kg per garage mag zich in onverpakte toestand bevinden.

Ook dit is slechts consistent als er gelijke soorten, derhalve artikelen, bedoeld worden, anders wordt het appels met peren door elkaar heen en wordt er een onwerkbaar situatie gecreëerd.

Ergo: het gewicht is te bepalen zonder verpakking maar het vuurwerk dient wel in de verpakking te worden opgeslagen.

In de richtlijn voor strafvordering vuurwerkovertradingen d.d. 01-11-1998 (www.openbaarministerie.nl, blz 10, noot 23) wordt zeer duidelijke taal gesproken: onder gewicht wordt verstaan het gewicht van het vuurwerk zonder transportverpakking.

Dat dit ook de praktijk is blijkt uit een proces-verbaal uit een vuurwerkzaak (bijlage E).

In totaal lag in deze garage een partij verboden vuurwerk opgeslagen met een brutogewicht van 1285.2 kg.

Het totale nettogewicht conform de verpakking bedroeg 1134 kg, zijnde een groter gewicht dan het maximale toegestane gewicht van 1000 kg.

Anders dan de Officier van Justitie heeft gesteld betreft het hier geen consumentenvuurwerk, waarvoor de verpakking niet zou tellen; het zijn Chinese rollen die nooit consumentenvuurwerk kunnen zijn,

Ook in komende wetgeving is bepaald dat is uitgegaan van het nettogewicht indien duidelijk en simpel is vast te stellen hoeveel de verpakking weegt (zoals bij SE Fireworks !).

De Staat:

Daarbij verdient nog opmerking dat de in de brief vermelde grens van 6000 kg – waarover Minister Pronk tijdens het voorlopig getuigenverhoor heeft verklaard – betreft het netto gewicht van het vuurwerk, dus de totale hoeveelheid ontplofbare stof zonder de verpakking.

(bijlage C, blz 43 onder 6.69)

Op de website van VROM (www.vrom.nl) is thans te lezen dat vuurwerkbedrijven moeten melden aan de provincie wanneer zij meer dan 50.000 kilogram vuurwerk opgeslagen hebben. Uitdrukkelijk staat erbij: 50.000 kg vuurwerk (exclusief verpakking).

Op 26 juni 2000 is een memo opgesteld door de gemeente-ambtenaren Reekers en Platvoet betreffende een check van de vergunningen, **na een summier beschouwing van het dossier (G7309)**.

Bij deze summier beschouwing wordt met betrekking tot de hoeveelheden in de vergunningen al vastgesteld:

Wijze van opslag is niet correct weergegeven. Gaat het bij de hoeveelheden om bruto- of netto-hoeveelheden ?

en zelfs nog:

Gaat het om kruut, of ook het rotje om het kruut ?

De conclusie moet zijn dat een kilo vuurwerk nog altijd een kilo vuurwerk is, dat er kennelijk niet over is nagedacht, dat ergens in een intern memorandum een onduidelijke zin staat, dat de vergunninghouder zich aan de vergunning moet houden maar ook **mag** houden.

Exclusief verpakking dus, dan wel – subsidiair - vanwege de onduidelijkheid het voordeel van de twijfel dat Bakker rechtens toekomt.

6. wijze van telasteleggen

Al hetgeen hiervoor is opgemerkt heeft betrekking op de feitelijke voorraad; daar gaat het natuurlijk maatschappelijk om, dat moge duidelijk zijn.

Maar zelfs de wijze van telasteleggen betekent dat de hoeveelheid van het Tolteam naar beneden moet.

Telastegelegd is teveel vuurwerk in de bewaarplaatsen en/of mavo-boxen en/of zeecontainers, daar valt dus niet onder vuurwerk dat op (andere) plaatsen lag, waar het niet mocht liggen. Dat betreft dus in ieder geval het vuurwerk dat eventueel lag in het H-gebouw en in C2, indien U tot het oordeel zou komen dat het daar niet mocht liggen.

Omdat het in de telastelegging gaat om de zeecontainers die in de milieuvergunning zijn bedoeld dient ook het vuurwerk dat eventueel aanwezig was in de beide bijgeplaatste zeecontainers hier in mindering te worden gebracht.

Nogmaals: de Officier heeft niet telastegelegd dat er op het bedrijf teveel vuurwerk aanwezig was, de Officier heeft het beperkt tot teveel vuurwerk op de plekken waar het aanwezig mocht zijn.

| | | | |
|---------------|---------------------------------------|--------------------------|-----------------|
| Resumé | OM: | 170.000 kg | |
| | fouten in gewichten: | 13.545 kg | |
| | resteert: | 156.455 kg | |
| | af: te veel gewicht vuurpijlen | 1.120 kg | |
| | resteert | 155.335 kg | |
| | af foutmarge in aantallen 10%: | 15.533 kg | |
| | resteert: | 139.802 kg | |
| | af: diversen | PM | |
| | af: verpakking, schatting 15% | 20.970 kg | |
| | resteert: | <u>118.832 kg</u> | minus PM |

Eindconclusie mbt het telastegelegde “teveel vuurwerk”: vrijspraak.